

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ศึกษากรณีหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่ง ใช้ดุลพินิจมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จะก่อให้เกิด ความเสียหายต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลัง ของประเทศ
คำสำคัญ	ดุลพินิจ/ข้อมูลข่าวสารของราชการ/การเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารของราชการ/ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือ การคลังของประเทศ
นักศึกษา	ชวลิต ศิริวรรณดี
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.ตรีเพชร จิตรมहिมา
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2562

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการใช้ดุลพินิจ (Discretion) ของหน่วยงานของรัฐ (State Agency) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (State Officials) ในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ (Official Information) ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ (Economic Stability) หรือการคลังของประเทศ (National Finance) ซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (1) ที่วางหลักว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะการเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

จากการศึกษาและวิเคราะห์พบว่าบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (1) นั้น ยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ที่ต้องการให้ประชาชนรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวแล้วพบว่า การที่กฎหมาย

บัญญัติคำว่า “ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ” อาจตีความได้ว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งใช้ดุลพินิจไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ ดังนั้น การกำหนดว่าข้อมูลใดเป็นข้อมูลที่เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ จึงเป็นสิ่งที่ยาก ทำให้การตีความขึ้นอยู่กับดุลพินิจของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นเหตุยกเว้นที่ทำให้มีการปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ และเป็นช่องว่างของกฎหมาย (Gap of Law) โดยอาจนำมาใช้หรือตีความไปในทางที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย (Will of Law) ซึ่งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน

เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงควรมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าข้อมูลข่าวสารใดเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจกระทบต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ หรือการคลังของประเทศ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐถือปฏิบัติ ดังนั้น จึงควรดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 4 โดยเพิ่มเติมคำนิยาม ของข้อมูลข่าวสารที่อาจกระทบต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ หรือการคลังของประเทศ อันได้แก่ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และกลยุทธ์ในการบริหารอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนและระบบเศรษฐกิจ นโยบายบริหารอัตราแลกเปลี่ยน และนโยบายอัตราดอกเบี้ย นโยบายการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน และนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน การปรับโครงสร้างทางการเงินหรือมาตรการในการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน การควบคุมการเคลื่อนย้ายเงินทุน และเพิ่มเติมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15 โดยเพิ่มมาตรา 15 วรรคสาม ซึ่งมีหลักว่า “กรณีที่มีการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องทำการประเมินผลได้และผลเสียของการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น” เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอ้างข้อยกเว้นดังกล่าวในการปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลโดยไม่จำเป็น และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

THEMATIC TITLE	PROBLEMS RELATING TO DISCLOSURE OF OFFICIAL INFORMATION: STUDY OF STATE AGENCY OR STATE OFFICIALS HAVING BY DISCRETION AN ORDER OF NON-DISCLOSURE OF INFORMATION JEOPARDIZING NATIONAL ECONOMIC OR FINANCIAL SECURITY
KEY WORDS	DISCRETION, OFFICIAL INFORMATION, DISCLOSURE OF OFFICIAL INFORMATION, NATIONAL ECONOMIC OR FINANCIAL SECURITY
STUDENT	CHAWALIT SIRIWANDEE
ADVISOR	DR. TRIPETCH JITMAHUEMA
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS PUBLIC LAW
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2019

ABSTRACT

This thematic paper is aimed at studying and analyzing exercise of discretion of state agency or state officials to have an order of non-disclosure of official information jeopardizing national economic or financial security as provided in the Official Information Act B.E. 2540 (1997), Section 15 (1) stipulated that as regards an official information jeopardizing national security, international relation or national economic or financial security, state agency or state officials may have an order of non-disclosure bearing in mind of performance of legal duties of state agency, public interest and concerned private interest. The study also includes concept, theory and various related regulations of Thailand and foreign countries.

The researcher finds that the Official Information Act B.E. 2540 (1997), Section 15 (1) is not in pursuance with actual intent of the Act that aims to furnish to people can acknowledge and access into official information being in possession of the state agency. In taking into perusal of such provision of law, wordings “national economic or financial security” may be interpreted that state agency or state officials may exercise a discretion to issue an order of non-disclosure of official information jeopardizing national economic or financial security. Meanwhile, determination of specific official information that jeopardize national economic or financial

security is quite tough. As a result, state agency or state officials may interpret based on their own discretion in incorrect way or contrary to the law's intent and the people interests. Then, this can be exempted for non-disclosure of official information which is equivalent to a gap of law.

The researcher, accordingly, suggests providing a determination of specific official information that jeopardize national economic or financial security for implementation of state agency and state officials, amending the Official Information Act B.E. 2540 (1997), Section 4 by adding a definition of "official information jeopardizing national economic or financial security" which includes information relating to regulation and strategy in administration of exchange rate aiming to maintain exchange stability and economic system, exchange rate administration policy and interest rate policy, policy on solving financial institution's problems and exchange rate policy for financial restructure or measure of solving financial institution's problems, control of capital mobility. In addition, there should have an addition of Section 15 paragraph three that "where non-closure of official information has any of those nature provided in paragraph on, state agency or state officials must make assessment of advantage and disadvantage of such non-closure of official information." in order to prevent state agency or state officials to cite unnecessarily such exemption for non-closure of official information and comply with actual intent of the Official Information Act B.E. 2540 (1997).